

[A. C. Normann.]

goderne, vi bør spejle efter, og det er mest industrien, der fremstiller produktionsgoderne, men også fordi vi ikke må se den svageste halvdel af vor industri bukke under, hvis markedsforhandlingerne nu åbner for den frie blæst. Jeg tænker ikke, at nogen vil mistænke mig for at tale så højt om industriens forhold for at takkes industriens indehavere af politiske grunde, det vil næppe nogen have interesse i at gøre. De er jo knap nok så mange, at de kunne rejse stemmer til et halvt tillægsmandat, og for resten stemmer de fleste af dem fra gammel tid på det parti, som altid har været kærligst mod overklassen.

Nej, hensynet er større. For hvem er industrien? Den er snese tusinder af funktionærer, høje og lave, enkeltmennesker, hvis individuelle levestof og tryghed og skæbne på det nøjeste er afhængig af, at virksomhederne klarer sig, hvis antal vokser, og hvis råd og synspunkter vi bør agte mere på, end vi måske hidtil har gjort. Den er flere hundrede tusinder arbejdere, hvis kamp for bedre forhold er forgæves, hvis produktionen stagnerer, eller hvis deres arbejdsplads overtages af en konkurrerende virksomhed i Tyskland eller Frankrig. Den er de store årganges erhvervs mulighed. Den er 40 000-50 000 arbejdsløses håb til fremtiden. Den er den eksportør, der skaffer os 40 pct. af vor indtægt udefra.

Jeg har gerne — og jeg indrømmer det: lidt demonstrativt — villet benytte lejligheden til nu, da vi står foran en omvæltning så stor, at kun de færreste endnu har sanset dens omfang, at foreholde folketinget dette erhvervsbillede for at opfordre til dets billigelse af enhver fremtidig regeringshandling, der tager sigte på at fremme investering i industrien. Derfor har jeg også med glæde noteret mig, at åbnings-talen 7 eller 8 gange nævner nødvendigheden af investering. En frigørelse af midler hertil ved både civile og militære besparelser, ved fremme af opsparringen, ved fremme af den nye kreditordning, ved begrænsning af privatforbruget og på anden måde vil mere end noget andet bidrage til at ophæve forbistringen af dansk økonomi, og det vil samtidig være en form for en socialpolitik, der er mere effektiv end nogen anden.

Hvad der her er sagt om industrien, gælder også forholdsvis for de øvrige produktive erhverv. Støtte til erhvervslivet og fri foretagsomhed er de midler, der klarer de økonomiske vanskeligheder, og så bør det jo ikke virke afskrækkende, heller ikke på oppositionspartierne, at de samtidig til en vis grad klarer regeringens og folketingets vanskeligheder.

Jeg talte før om landbrugets stilling i relation til markedsplanerne. Men også set uden sammenhæng med de nye planer afgiver hovederhvervets almindelige stilling stof både til eftertanke og til bekymring. I dag er baconprisen, så vidt jeg ved, den laveste, vi har kendt siden årene lige efter krigen, og set i forhold til omkostningsniveauet i almindelighed formentlig den laveste siden katastrofeårene i trediverne, altså hvis man ser forholdet relativt.

Det er da også kun naturligt, om vi ser tegn til, at landmændene er ved at blive urolige over forholdene, og det vil være rimeligt, at det øvrige samfund begynder at forberede sig på den skade, som også dette tilføjes ved landbrugets vanskeligheder. Det er ikke i mine øjne tilstrækkelig trøst, at eksportkvantummet øges så stærkt, at valutaindtægternes fald ikke svarer til prisfaldet. Den merproduktion, der er tale om, er jo ikke gratis, og landbrugets stilling understreger nødvendigheden af, at omkostningerne ikke stiger. Måske vil de vanskeligheder, hovederhvervet nu står i, gøre det lettere at appellere til andre erhverv og til parterne på arbejdsmarkedet om at holde igen på indtægtskravene.

Professor Nyboe Andersen sagde forleden efter et radioreferat, at det, hvis forholdene blev værre, var vanskeligt at se, hvorledes staten kunne undgå at tage et ansvar over for lønfastsættelsen. Det skulle nødig komme så vidt, medmindre der bliver tale om en samfundsødelæggende situation; men én ting burde vi kunne opnå, nemlig at lønninger og avancer ikke på noget tidspunkt steg stærkere end produktionsværdien. Så kunne vi hindre den fordyrelse, der truer med at gøre landbruget urentabelt, og som allerede har medført, at lønmodtagerne på lang sigt får et faktisk tab, hver gang lønnen forhøjes, fordi lønstigningen afsætter en indtægtsstigning hele erhvervskom-passet rundt uden hensyn til, om der er